

**ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΣΤΗΝ ΕΚΦΡΑΣΗ - ΕΚΘΕΣΗ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ**

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο «ένοπλος ανθρωπισμός»

Η στάση των μεγάλων δυνάμεων είναι αμφίσημη τόσο εξαιτίας των ανοργάνωτων ή κυνικών επεμβάσεων τους όσο και εξαιτίας της ολοφάνερα μικρής ικανότητάς τους να αποκαταστήσουν σ' έναν ελάχιστο βαθμό τη σταθερότητα στον πλανήτη. Διεκδικούν το δικαίωμα της ανθρωπιστικής ανάμειξης και το δικαίωμα της «δημοκρατικής ανάμειξης», όμως εφαρμόζουν αυτά τα δικαιώματα με επιλεκτικό τρόπο ο οποίος πολύ συχνά συνδέεται με μια σαφή ή υπονοούμενη επιθυμία ηγεμόνευσης.

«Τα κριτήρια της επέμβασης δεν αποτελούν πρόβλημα για όποιον στέκεται στο προσκεφάλι ενός αρρώστου είτε είναι γιατρός είτε θεραπευτής είτε σωτήρας. Πρόκειται για μια προσπάθεια σωτηρίας της ζωής». Όμως, όταν η ανθρωπιστική ανάμειξη είναι ένοπλη, αλλάζουν οι διαστάσεις του προβλήματος. Στο πρώτο άρθρο της Συνθήκης της Γενεύης, που υπογράφηκε το 1864, ορίζεται ότι οι νοσοκομειακές άμαξες και τα νοσοκομεία θα πρέπει να θεωρούνται ουδέτερα και ως τέτοια οι εμπόλεμοι θα πρέπει να τα σέβονται και να τα προστατεύουν. Πρόσθετε όμως ότι η «ουδέτερότητα σταματάει να ισχύει αν οι νοσοκομειακές άμαξες ή τα νοσοκομεία προστατεύονταν από μια στρατιωτική δύναμη».

Πολύ συχνά, η «ανθρωπιστική ανάμειξη», μια έννοια που οι όροι της είναι αντιφατικοί, επιτρέπει τη νομιμοποίηση μιας αδικαιολόγητης πράξης με την επίκληση μιας αναμφισβήτητης αξίας. Αναμφίβολα, τόσο ο πόλεμος όσο και τα δεινά που μια κυβέρνηση επιβάλλει σ' ένα λαό δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτά, όμως η εξουσία, μέσα στους κόλπους του ΟΗΕ, κατανέμεται με τόσο άνισο τρόπο, ώστε οι προθέσεις ανάμειξης να είναι ύποπτες.

Η παγκόσμια κοινωνία –αν αυτή η έκφραση έχει ακόμα κάποιο νόημα- μοιάζει υποχρεωμένη να κινείται ταλαντευόμενη ανάμεσα σε δύο παγίδες: την αδιαφορία και τον αυταρχισμό. Η μόνη έξοδος από αυτή την αμφίσημη στάση θα ήταν η θεσμοθέτηση μιας δημοκρατικής κυβέρνησης σε παγκόσμια κλίμακα. Προς το παρόν, η ελπίδα αυτή περιορίζεται στο χώρο της φαντασίας. Μέχρι να υπάρξει μια τέτοια κυβέρνηση, αν οι μεγάλες δυνάμεις έδειχναν λίγο περισσότερη σεμνότητα και αντιμετώπιζαν με λιγότερο άνισο τρόπο τις διάφορες χώρες, θα αποκτούσαν μεγαλύτερη αξιοπιστία στις ανθρωπιστικές επεμβάσεις τους, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι θα νομιμοποιούνταν και οι στρατιωτικές εκστρατείες τους –οι οποίες συχνά αποδεικνύονται αναποτελεσματικές. Αν οι μεγάλες δυνάμεις ήθελαν να αναλάβουν τις πραγματικές ευθύνες τους, θα έπρεπε να προσπαθούν να εμποδίζουν τις συγκρούσεις πριν ξεσπάσουν και όχι να προσπαθούν να τις

σταματήσουν με περισσότερο ή λιγότερο αδέξιο τρόπο και ανάλογα με τα συμφέροντά τους, τα οποία είναι συχνά αντιφατικά και εφήμερα. Ιδιαίτερα, θα έπρεπε να αποφεύγουν να βρεθούν στη θέση να σβήσουν εστίες που μερικές φορές έχουν οι ίδιες ανάψει.

Philippe Engelhard, Ο τρίτος παγκόσμιος πόλεμος έχει αρχίσει, 1999

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να συνταχθεί η περίληψη του κειμένου σε 100-120 λέξεις.
25 μονάδες
2. «η “ανθρωπιστική ανάμειξη”, μια έννοια που οι όροι της είναι αντιφατικοί»: Να εξηγήσετε γιατί και υπό ποια προϋπόθεση ο ανθρωπισμός έρχεται σε αντίφαση με την έννοια της ανάμειξης. Η απάντησή σας να αναπτυχθεί σε μία παράγραφο 100 περίπου λέξεων.
10 μονάδες
3. Ποια συλλογιστική πορεία ακολουθεί ο συγγραφέας στην ανάπτυξη της πρώτης παραγράφου; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.
5 μονάδες
4. Στο κείμενο γίνεται επίθεση στο ήθος του αντιπάλου. Να υποδείξετε ένα σημείο στο οποίο εντοπίζετε τη χρήση αυτού του τρόπου πειθούς και να ερμηνεύσετε σύντομα το περιεχόμενό του.
5 μονάδες
5. **α. κυνικών, ηγεμόνευσης, αναποτελεσματικές, εμποδίζουν, σταματήσουν:** Να προτείνετε από μία συνώνυμη (νοηματικά ισοδύναμη) και μία αντώνυμη λέξη για κάθε μία από τις προηγούμενες λέξεις.
β. Να εντοπίσετε μία μεταφορική λέξη ή φράση του κειμένου. Στη συνέχεια να την χρησιμοποιήσετε σε μια δική σας πρόταση χρησιμοποιώντας την κυριολεκτικά.
15 μονάδες

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Όπως καταγγέλλεται στο κείμενο, οι ισχυρές χώρες με πρόφαση τον ανθρωπισμό συχνά εκμεταλλεύονται τις μικρότερες και αδύναμες καταπατώντας τα δικαιώματά τους. Ποιες μορφές παίρνουν συνήθως αυτές οι καταπατήσεις; Ποιους τρόπους αντιλαμβάνεστε εσείς ως ειλικρινή και ουσιαστική ανθρωπιστική βοήθεια προς τους λαούς που έχουν αυτή την ανάγκη; Να παρουσιάσετε τις απόψεις σας σε ένα άρθρο έκτασης 500-600 λέξεων.

40 μονάδες